

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE
Eiropas Valodu portfelis
European Language Portfolio

Eiropas Valodu portfelis skolēniem
(no 7 līdz 12 gadiem)

NORĀDĪJUMI SKOLOTĀJAM

Metodiski ieteikumi
darbam ar izstrādāto mācību
un valodu prasmju pašpārbaudes līdzekli

Rīga, 2007

Eiropas valodu portfelis skolēniem (no 7 līdz 12 gadiem).
Norādījumi skolotājam. – Rīga: _____, 2007. __ lpp.

Eiropas Valodu portfelis: akreditētais modelis Nr. 92.2007.

Akreditācija piešķirta Latvijas Angļu valodas skolotāju asociācijai sadarbībā ar valsts aģentūru "Valsts valodas aģentūra".

Interneta mājaslapa: www.valoda.lv

Eiropas Valodu portfelis skolēniem (no 7 līdz 12 gadiem) atbilst Eiropas Valodu portfeļu izstrādes Principiem un vadlīnijām.

Eiropas Valodu portfeļa nosaukuma, logo un pamatvarianta Valodu pases autortiesības pieder Eiropas Padomei.

Valodas prasmju aprakstos ir izmantoti formulējumi no IILT 11.2001 (rev. 2004), CILT 70.2006, kā arī darba grupas izveidotie, kas atbilst dokumentam Svešvaloda.

Mācību priekšmeta standarts 3.–9. klasei, apstiprināts Ministru kabinetā 2006. gada 19. decembrī (noteikumi Nr. 1027).

ISBN 978-9984-9958-2-3

9 789984 995823

Valsts valodas aģentūra

© Latvijas Angļu valodas skolotāju asociācija, 2007
© Valsts aģentūra "Valsts valodas aģentūra", 2007

iespiests _____

KAS IR EIROPAS VALODU PORTFELIS?

Eiropas Valodu portfelis (EVP) ir oficiāls dokuments, kas apliecina tā īpašnieka valodu prasmi un pieredzi valodu apguvē un saskarsmē ar citām kultūrām.

2000. gada oktobrī Eiropas Padomes Izglītības ministru pastāvīgā komisija pieņēma rezolūciju, kurā rekomendēja EVP ieviešanu un plašu izmantošanu. EVP paraugmodelis tika izveidots un aprobēts laika posmā no 1998. līdz 2000. gadam. 2001. gadā – Eiropas valodu gadā – darbs pie EVP tika uzsākts visā Eiropā. 2004. gada sākumā jau lielākā daļa EP dalībvalstu bija iesaistījušās darbā pie EVP: veidojot, aprobējot un piedāvājot EVP visu vecumu cilvēkiem, kas mācās valodas – no jaunāko klašu skolēniem līdz profesionāli tehnisko skolu un augstskolu studentiem.

Latvijā ir izstrādāts Eiropas Valodu portfelis pieaugušajiem (Latvijas modelis). Tas tika izstrādāts Valodu mācību centrā un 2006. gadā to akreditēja Eiropas Padome (akreditācijas Nr. 84.2006).

Latvijas Angļu valodas skolotāju asociācija (LAVSA) ar valsts aģentūras “Valsts valodas aģentūra” (VVA) atbalstu ir izstrādājusi Eiropas Valodu portfeli jaunāko klašu skolēniem (no 7 līdz 12 gadiem) – “Mans Eiropas Valodu portfelis”.

PRINCIPI

Visi EVP modeļi atbilst noteiktiem principiem un vadlīnijām.

- EVP ir skolēna īpašums un to var ņemt līdzi, pārejot uz citu skolu, stājoties augstskolā vai darbā.
- Vērtētas tiek visas valodas prasmes, neatkarīgi no tā, vai tās ir

iegūtas formālās izglītības ietvaros vai ārpus tās.

- EVP veicina mūžizglītību un motivē cilvēkus uzņemties atbildību par mācīšanos, veicot pašvērtēšanu un novērtējumu.
- EVP ir veidots saskaņā ar dokumentu “Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana” (*Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment*).
- Visi EVP varianti atspoguļo skolēna progresu un sasniegumus valodās un ietver starpkultūru un personiskos kontaktus un pieredzi.
- EVP padara ikvienas valodas apguves procesu skaidru un pārskatāmu, maksimāli iesaista mācību procesā pašu skolēnu, attīsta patstāvīgā darba iemaņas un prasmi veikt pašnovērtējumu, kā arī veicina skolēna atbildību par mācību rezultātu.

“MANS EIROPAS VALODU PORTFELIS”

“Mans EVP” ir EVP variants jaunākā skolas vecuma bērniem (no 7 līdz 12 gadiem). Tas valodu apguves procesā var būt

- veids, kā atspoguļot skolēna valodu apguves pieredzi;
- skolēna sasniegumu apkopojums valodu apguvē;
- dokuments, kas var atrasties vai nu pie skolēna, vai skolotāja;
- vērtīgas informācijas avots, kad skolēns pāriet uz citu skolu, vai pārceļas uz dzīvi citā valstī.

“Mana EVP” mērķis ir ievadīt skolēnu valodu apguves procesā, kas ilgst visu dzīvi. “Mans EVP” palīdz:

- vairāk apzināties dažādu valodu apguves svarīgumu un nozīmi;
- novērtēt un veicināt kultūru daudzveidību;
- atspoguļot un vērtēt mācīšanās paņēmienus;

- attīstīt atbildību par mācīšanās procesu;
- padziļināt zināšanas un izpratni.

“MANA EVP” FUNKCIJAS

1. Mācību līdzeklis

“Mans EVP” ir skolēna īpašums. “Mans EVP” palīdz skolēniem apzināties valodu mācīšanās nozīmīgumu un paaugstināt skolēnu motivāciju, jo atšķirībā no ikdienas klases darba šeit uzsvars ir nevis uz valodas kļūdu izskaušanu, bet uz sasniegumu atspoguļošanu. Regulāri apspriežot un formulējot mācību mērķus, uzdevumus un norises, skolēni pakāpeniski iemācās uzņemt atbildību par savu mācību darbu. “Mans EVP” palīdz viņiem izveidot apzinātu pieeju valodu apguvei ne tikai skolā, bet arī ārpus tās, tiecoties pēc citu kultūru un valodu pieredzes; kā arī attīstīt mācīšanās stratēģijas, kas palīdzēs mācīties individuāli.

2. Novērtēšanas un sasniegumu uzskaites līdzeklis

“Mans EVP” rada skolēnos patiesu lepnuma un panākumu apziņu, pārliecību par savām spējām, nodrošinot veidus, kā parādīt savu valodas kompetenci citiem. “Mans EVP” var būt līdzeklis, kas veido saikni ar vecākiem.

“Manā EVP” ir aprakstīti valodu mācīšanās mērķi un sasniedzamie līmeņi, tādējādi sniedzot atbalstu gan skolēniem, gan skolotājiem. Tas ir veidots kā nepārtraukti, regulāri aizpildāms dokuments.

“MANA EVP” UZBŪVE

1. Mana valodu pase (turpmāk – Pase)

2. Mana valodu biogrāfija (turpmāk – Biogrāfija)

3. Dosjē

“Mana EVP” pirmajā lappusē ir paskaidrots, kas ir Eiropas Valodu portfelis, kādas ir tā daļas. Ja nepieciešams, skolotājs var sniegt plašāku ieskatu Eiropas Padomes un EVP vēsturē.

1. DAĻA. MANA VALODU PASE

3. lappusē ir informācija par konkrētā “Mana EVP” īpašnieku, 4. lappusē atspoguļota skolēna valodu pieredze tajā brīdī, kad sāk darbu ar “Manu EVP”. Jāpievērš skolēnu uzmanība valodu bagātībai, kas sastopama viņu tuvākajā apkārtnē, jo daudziem no viņiem jau ir vairāku valodu pieredze, sarunājoties ar ģimenes locekļiem vai draugiem un klasesbiedriem.

Mācību gada sākumā skolēns 5. lappusē ieraksta vienas valodas prasmju līmeņa novērtējumu, atzīmējot lappuses aizpildīšanas datumu. Vēlreiz to dara mācību gada vidū un beigās. Ja nepieciešams novērtēt citas valodas prasmju līmeni, tad izmanto “Mana EVP” beigās dotās papildu lappuses vai arī vajadzīgo lappusi nokopē. Lai varētu novērtēt savas valodu prasmes, skolēnam vispirms ir jāiepazīstas ar atbilstošajām lappusēm Biogrāfijā un tās jāaizpilda (sk. paskaidrojumu 15. lpp.).

Ja kāda skolēna valodas prasmes līmenis ir augstāks par A1 un A2, tad skolotājs var aicināt skolēnu papildināt šo tabulu, tukšajās rindīņās ierakstot B1 vai B2.

Ja skolēns savas valodas zināšanas un prasmes lielākoties ir novērtējis ar “labi protu”, tad skolēnam vajadzētu iepazīties ar

6.–7. lpp. ievietotajām tabulām (šo tabulu angļiskais variants ir 8.–9. lpp.) un atzīmēt 5. lappusē, ka ir sasniegts attiecīgais valodas apguves līmenis. Ja skolēns var veikt tikai daļu no Biogrāfijā minētā, tad 5. lappusē aizkrāso tikai daļu no tabulā dotā taisnstūra. Ja attiecīgais valodas prasmes līmenis vēl nav sasniegts, tabula 5. lappusē netiek aizpildīta.

Pases pēdējā lappusē atspoguļo ar valodu apguvi vai to izmantošanu saistītas norises. Skolēns ieraksta, kad piedalījies projektos, ekskursijās, skolēnu apmaiņas braucienos, valodu kursus, pulciņos, uzstājies koncertos, u.tml.

Dažas Pases lappuses var aizpildīt pirmajā dienā, kad notiek iepazīšanās ar “Manu EVP”, pārējās pakāpeniski laika gaitā, papildinot ar jaunu informāciju. Skolēns regulāri atspoguļo savus valodu (izņemot dzimto, bet ar to var salīdzināt) apguves un starpkultūru saskarsmes sasniegumus tabulā. Šajā pašnovērtējuma tabulā ir doti tikai A1 un A2 līmeņi un ir atstāta vieta B1 un B2 līmenim. Tā kā līmenis C nozīmē ne tikai augstu valodas prasmju līmeni, bet arī zināmu briedumu un pieredzi valodu apgūvē, tad skolēnus nav ieteicams iedrošināt atzīmēt šo līmeni “Manā EVP”.

2. DAĻA. MANA VALODU BIOGRĀFIJA

Biogrāfijā skolēns sniedz pārskatu par savu valodu mācīšanās pieredzi un starpkultūru saskarsmi norādot, kur, kad un kā tas ir noticis. Pašnovērtējuma lapās dotie pozitīvie *es varu, es protu* formulējumi palīdz skolēnam attīstīt mācīšanās stratēģijas un veidot pārliecību par savām spējām.

Tabulā 13. un 14. lappusē skolēns ieraksta valodu, par kuru sniegs informāciju; kāpēc un kur konkrētā valoda tiek apgūta, ie-

krāsojot atbilstošo aplīti. Ja nepieciešams iekļaut informāciju par vēl citām valodām, var izmantot papildu lappuses, kuras dotas "Mana EVP" beigās, vai arī nokopēt 13. un 14. lappusi.

Biogrāfijas turpmākajās lappusēs skolēns regulāri atspoguļo izmaiņas savās valodas prasmēs, tas palīdz skolēniem apzināties un novērtēt savus sasniegumus valodu apguvē.

Biogrāfiju ieteicams aizpildīt klasē ar skolotāja līdzdalību ik pēc noteikta intervāla, izvēloties optimālāko variantu:

- pirms vai pēc brīvlaikiem,
- semestra beigās,
- mācību gada beigās.

Skolēniem vajadzētu regulāri papildināt Dosjē, ievietojot savu labāko darbu paraugus.

Turpmākajos mācību gados, kad skolēni ir izpratuši "Mana EVP" nozīmi un ir gatavi uzņemties atbildību par savu mācību darbu, Biogrāfiju var aizpildīt patstāvīgi, regulāri atspoguļojot savus sasniegumus valodas apguvē. Valodas prasmju A2 līmeņa lappusēs var ierakstīt vērtējumu trīs reizes, katru reizi atzīmējot lappuses aizpildīšanas datumu. Nepieciešamības gadījumā "Manu EVP" var papildināt, izmantojot papildu lappuses vai nokopējot vajadzīgās lappuses.

Biogrāfijā ir iekļautas piecas valodas prasmju pašnovērtēšanas sadaļas, ko var nosaukt arī par valodas mācīšanās dienasgrāmatu. Skolēni vērtē savas klausīšanās, runāšanas (monologs un dialogs), lasīšanas un rakstīšanas prasmes.

Ja skolēns var/prot izdarīt to, kas rakstīts valodas prasmju aprakstos, tad atbilstošo aplīti aizkrāso visu. Ja skolēns var/prot to izdarīt daļēji, tad atbilstošo aplīti aizkrāso daļēji.

Pārrunājot konkrētās valodas prasmes klasē, tās var apspriest dzimtajā valodā; skolotājs var palīdzēt, dodot konkrētus piemērus svešvalodā:

Interaction: A 2 "I can ask and answer simple questions about familiar topics. (weather, hobbies, music...)"

Skolotājs jautā, *"What is your favourite pop group?"* Skolēna iespējamā atbilde: *"My favourite pop group is Brainstorm."*

Apgūstot valodas prasmes

- mācās atbilstoši skolotāja izstrādātajai mācību programmai, periodiski pārskatot valodas prasmes aprakstus un atzīmējot, kuras no tām ir izdevies apgūt;
- izvēlas dažus konkrētus mērķus, visiem kopā klasē vienojoties par to, cik ilgā laikā šos mērķus iespējams sasniegt (ja ir iespējams, tos var uzrakstīt plakāta veidā un pielikt klasē pie sienas).

"Mans EVP" ir papildināts ar Pielikumu – Biogrāfijas tulkojumu angļu valodā. Veicot pašnovērtējumu, skolēns var izvēlēties, kuru valodu izmantot. Vieglāk būtu izmantot latviešu variantu, jo svarīgi ir tas, ka skolēns prot, piemēram, izlasīt tekstu un uztvert galveno domu, bet nevis tas, ka viņš šo prasmi prot noformulēt angļu valodā: *"I can read and understand the key points in some real things like magazines and newspapers"*.

Savukārt, ja skolēnam jau ir labas valodas prasmes, viņam būs interesantāk izmantot šīs pašas lapas svešvalodā. Ir plānots pakāpeniski papildināt "Manu EVP" ar valodas prasmju lappusēm citās valodās.

3. DAĻA. DOSJĒ

Jaunākā skolas vecuma bērniem Dosjē ir vissvarīgākā "Mana EVP" daļa. Sākot darbu ar "Manu EVP", nepieciešams kopīgi apspriest, kādi darbu paraugi vislabāk atspoguļos valodas apguves progresu. Dosjē var ievietot:

- īpaši nozīmīgus vai interesantus mājas un klases darbus;
- pašu skolēnu sagatavotos uzdevumus vai jautājumus;
- zīmējumus, kas ilustrē viņu sasniegumus (piemēram, vārdiņu apgūvē);
- apgūto vārdu sarakstus (piemēram, pa tēmām);
- atskaites lapas par noklausītajiem vai izlasītajiem stāstiem un grāmatām;
- vēstules draugiem (e-pasta vēstuļu izdrukas);
- dziesmu un dzejoļu tekstus;
- fotogrāfijas (piemēram, ceļojumu);
- projektu darbus vai atskaites par tiem;
- valodas apguves paņēmieni analīzi;
- audio/video/DVD ierakstus.

Ieteicams rosināt skolēnus ne tikai ievietot Dosjē savus labākos darbus, bet arī aicināt skolēnus tos pārrakstīt, uzlabot un tikai tad pievienot labāko darbu izlasei.

Ieteicams regulāri (pirms brīvlaika vai reizi mēnesī) sarīkot Dosjē

izstādi vai apspriešanu (pāros vai grupās), lai skolēni varētu pamatot savu izvēli.

KĀ STRĀDĀT AR “MANU EVP”?

Ieteicams iepazīties ar “Manu EVP” mācību gada sākumā un pārrunāt:

- “Mana EVP” nozīmi, atspoguļojot sasniegumus valodu apguvē, kas skolēniem ‘atver durvis uz Eiropu’;
- skolēnu pieredzi valodu lietošanā;
- skolēnu pieredzi saskarsmē ar citu kultūru pārstāvjiem;
- skolēnu pieredzi ceļojumos;
- kā skolēni apguvuši svešvalodas;
- kā labāk apgūt svešvalodu;
- ko skolēni jau ir iemācījušies;
- ko skolēni mācīsies svešvalodu stundās;
- kā mācību procesā varētu izmantot “Manu EVP”;
- parādīt dažus aizpildītus “Mana EVP” paraugus.

Klasē kopīgi var pārrunāt visas trīs “Mana EVP” daļas, to uzbūvi, kā arī aizpildīt dažas (vai visas) lappuses Pasē.

Skolēniem būtu jāsaprot, ka

- “Mans EVP” ir viņu īpašums;
- mācību gada laikā to var glabāt mājās vai skolā;
- tajā var ievietot savus labākos darbus un atzīmēt savus sasniegumus valodas apguvē;
- “Mans EVP” palīdzēs skolēniem izprast savu progresu valodas apguvē;

- skolēni var rādīt to citiem, demonstrējot savas valodu prasmes;
- to var ņemt līdzi, pārejot uz citu skolu vai pārceļoties dzīvot uz citu valsti.

Ir vairākas iespējas, kā strādāt ar “Manu EVP”. Skolotājs izvēlas optimālāko un saviem audzēkņiem atbilstošāko:

- vispirms iepazīties ar Pasi, apskatīt un izpētīt Biogrāfiju, atzīmēt valodas apguves mērķus un savus sasniegumus, kā arī noskaidrot, kādus materiālus ievietot Dosjē. Tad atgriezties pie Pases, rosinot skolēnus novērtēt savu valodas kompetenci un konkrētas valodas apguves līmeņus, balstoties uz Biogrāfijā atzīmēto informāciju, izpētīt pašnovērtējuma tabulas, un tad aizpildīt pašnovērtējuma lappusi (5. lpp.);
- sākt ar Dosjē, aicinot skolēnus krāt savus labākos darbus. Pēc kāda laika, kad skolēni jau prot papildināt savus Dosjē, sāk darbu ar Biogrāfiju. Skolotājs palīdz skolēniem novērtēt savu valodu apguves progresu un domāt par tālāko. Tikai pēc tam skolēni aizpilda Pasi. Skolotājs paskaidro, kā skolēni var attīstīt savu lingvistisko identitāti, aizpildot pašnovērtējuma tabulu (šis ceļš varētu būt vairāk piemērots jaunākā skolas vecuma bērniem);
- īsumā iepazīties ar visām daļām, aizpildīt to, ko bērni spēj aizpildīt, mācību gada laikā pievēršoties atsevišķām daļām un sadaļām.

“Manā EVP” ir ievietoti ieteikumi, kā labāk izkopt katru valodas prasmi, kā vieglāk saprast citus un izteikties pašam. Darbu ar 26. un 27. lappusi būtu jāveic klasē, lai pievērstu skolēnu uzmanību dažādām valodas apguves stratēģijām.

Lai rosinātu skolēnus valodu apgūvē izmantot efektīvas metodes un lai rosinātu skolēnus aktīvāk iesaistīties savu valodas sasniegumu izvērtēšanā, skolotāji mācību stundās var izmantot dažādas mācību darbības un metodes:

- sasniegto mācību mērķu apspriešana un jaunu mērķu izvirzīšana;
- darbs pāros un grupās (piem., gatavojot atbildes visas klases priekšā), kā arī šī darba novērtēšana;
- savu un klasesbiedru mājasdarbu pārbaudīšana un novērtēšana;
- uzdevumu un pārbaudes jautājumu par apgūto mācību materiālu sagatavošana;
- mācību paņēmienu izvēle (piem., kā vieglāk iegaumēt jaunus vārdus);
- klases un mājasdarbu izvēle, u.tml.

PAŠNOVĒRTĒJUMA TABULA

		A1	A2
SAPRATNE	Klausīšanās	Es saprotu pazīstamus vārdus un dažas ļoti vienkāršas frāzes, kad lēni un skaidri runā par mani, manu ģimeni un tuvāko apkārtni.	Es saprotu atsevišķas frāzes un biežāk lietotos vārdus izteikumos, kam ir saistība ar mani (piemēram, vienkāršu informāciju par sevi un ģimeni, iepirkšanos, dzīves vietu, darbu). Es varu uztvert galveno domu īsos, vienkāršos un skaidri izrunātos paziņojumos, sludinājumos.
	Lasīšana	Es saprotu pazīstamus vārdus un nosaukumus, kā arī ļoti vienkāršus teikumus, piemēram, paziņojumos, plakātos, katalogos.	Es varu izlasīt ļoti īsus un vienkāršus tekstus. Es varu sameklēt konkrētu informāciju vienkāršos, ar ikdienas dzīvi saistītos tekstos: sludinājumos, reklāmazdevumos, ēdienkartēs, sarakstos. Es varu saprast īsas un vienkāršas privātās vēstules.
RUNĀŠANA	Dialogs	Es varu vienkāršā veidā sazināties, ja sarunu biedrs teikto var lēnām atkārtot vai pateikt citiem vārdiem un palīdz man formulēt to, ko es cenšos pasacīt. Es varu uzdot vienkāršus jautājumus un atbildēt uz tiem sarunā par man ļoti labi zināmām tēmām.	Es varu sazināties parastās ikdienišķās situācijās, kur notiek vienkārša informācijas apmaiņa par man zināmiem tematiem vai darbībām. Es varu iesaistīties ļoti īsā sarunā par sadzīviskiem jautājumiem, tomēr mana valodas prasme ir nepietiekama, lai patstāvīgi veidotu dialogu.

RUNĀŠĀNA	Monologs	Es varu vienkāršos teikumus pastāstīt par savu dzīvesvietu un cilvēkiem, kurus pazīstu.	Es varu vienkāršos teikumus pastāstīt par savu ģimeni un citiem cilvēkiem, dzīves apstākļiem, savu izglītību un pašreizējo vai iepriekšējo darbu.
	RAKSTĪŠĀNA	Es protu uzrakstīt īsu, vienkāršu tekstu, piemēram, nosūtīt apsveikuma pastkarti. Es protu aizpildīt veidlapas ar personas datiem, piemēram, ierakstīt savu vārdu, pilsonību un adresi vienas reģistrācijas lapā.	Es varu uzrakstīt īsas zīmītes un vienkāršus paziņojumus. Es protu uzrakstīt ļoti vienkāršu vēstuli, piemēram, izsakot kādam pateicību.

		B1	B2
SAPRĀTNE	Klausīšanās	Es saprotu galveno saturu skaidrā un literāri pareizā runā par pazīstamām tēmām, ar kurām es saskaros darbā, skolā, brīvajā laikā utt. Es saprotu radio un televīzijas raidījumu saturu tad, kad samērā lēni un skaidri runā par aktuāliem notikumiem vai tematiem, kuri mani interesē personīgi vai profesionāli.	Es varu saprast garāku runu un lekcijas, sekot līdz pat sarežģītai argumentācijai, ja temats ir pietiekami pazīstams. Es saprotu gandrīz visu televīzijas ziņās un reportāžās par jaunākajiem notikumiem. Es saprotu gandrīz visas filmas literārajā runā.

SAPRATNE	Lasišana	Es saprotu tekstus, kuros izmantota ikdienā bieži lietota vai ar manu darbu saistīta valoda. Es varu saprast privātajās vēstulēs aprakstītos notikumus, izjūtas un vēlmes.	Es varu izlasīt pārskatus un rakstus par aktuālām problēmām, kuros autors pauž noteiktu attieksmi vai viedokli. Es varu saprast mūsdienu prozas darbus.
RUNĀŠANA	Dialogs	Es spēju ārzemju ceļojuma laikā sazināties situācijās, kur nepieciešams runāt. Es varu bez iepriekšējas sagatavošanās iesaistīties sarunā par man zināmiem vai mani interesējošiem, kā arī ar ikdienas dzīvi saistītiem tematiem (piemēram, "ģimene", "vaļasprieks", "darbs", "ceļošana", "jaunākie notikumi").	Es varu diezgan brīvi un bez sagatavošanās sazināties ar dzimtās valodas runātājiem. Es varu aktīvi piedalīties diskusijās par man zināmām problēmām, pamatojot un aizstāvot savu viedokli.
	Monologs	Es protu veidot un saistīt kopā izteikumus, lai pastāstītu par pieredzēto un dažādiem notikumiem, saviem sapņiem, cerībām un vēlmēm. Es varu īsi pamatot un paskaidrot savus uzskatus un nodomus. Es varu pastāstīt stāstu, izklāstīt grāmatas vai filmas saturu un izteikt par to savu attieksmi.	Es varu sniegt skaidru un vispusīgu dažādu tēmu izklāstu, kas ietilpst manā interešu lokā. Es varu pamatot savus uzskatus par kādu strīdīgu jautājumu, izvērtējot atšķirīgos viedokļus.

RAKSTĪŠANA	<p>Es protu uzrakstīt vienkāršu, saistītu tekstu par jautājumiem, kas man ir zināmi vai mani interesē. Es varu uzrakstīt vēstuli, aprakstot tajā savus pārdzīvojumus un iespaidus.</p>	<p>Es varu uzrakstīt skaidru, detalizētu tekstu par dažādiem jautājumiem, kas skar manu interešu loku. Es varu uzrakstīt eseju vai ziņojumu, dot rakstisku informāciju, kā arī argumentēt vienu vai otru viedokli. Es protu uzrakstīt vēstules, izceļot man nozīmīgākos notikumus un iespaidus.</p>
------------	--	---

		C1	C2
SAPRATNE	Klausīšanās	<p>Es varu saprast garāku runu arī tad, ja tai nav skaidra uzbūve un ir vāji izteiktas loģiskās sakarības. Es bez pūlēm saprotu televīzijas raidījumus un filmas.</p>	<p>Es bez grūtībām saprotu jebkuru runas veidu – gan tiešā saziņā teikto, gan pārraidīto pat tad, ja ātrā tempā runā dzimtajā valodas lietotājs. Es varu saprast runātājus ar dažādām izrunas īpatnībām.</p>
	Lasīšana	<p>Es varu saprast garus un sarežģītus dažāda tipa tekstus, izprotot stila atšķirības. Es varu saprast speciālos rakstus un garākas tehniskās instrukcijas, pat tad, ja tās neattiecas uz manu darbības jomu.</p>	<p>Es bez grūtībām varu izlasīt dažāda tipa, uzbūves vai valodas ziņā sarežģītus tekstus: rokasgrāmatas, speciālos rakstus, literāros darbus.</p>

RUNĀŠANA	Dialogs	Es varu veikli un brīvi izteikties, piemērotus vārdus un izteicienus īpaši nemeklējot. Es protu prasmīgi lietot valodu gan ikdienas situācijās, gan darba vajadzībām. Es protu precīzi formulēt savas domas un uzskatus un prasmīgi uzturēt sarunu.	Es varu bez grūtībām piedalīties jebkurā sarunā vai diskusijā, labi pārzinu idiomātiskos izteicienus un sarunvalodas vārdus. Es varu runāt pilnīgi brīvi un precīzi izteikt vārda nozīmes smalkākās nianšes. Ja valodas lietojumā man rodas grūtības, es protu tik veikli pārveidot sacīto, ka citi to nemana.
	Monologs	Es varu sniegt skaidru un vispusīgu sarežģītu tēmu izklāstu, iekļaut tajā pakārtotus jautājumus, izvērst atsevišķas tēzes un nobeigt ar atbilstošiem secinājumiem.	Es varu pilnīgi brīvi, skaidri un argumentēti, konkrētajai situācijai atbilstošā veidā sniegt kādas tēmas izklāstu. Es protu veidot savu stāstījumu tā, lai klausītājam būtu vieglāk uztvert un iegaumēt svarīgākās vietas.
RAKSTĪŠANA		Es protu skaidri un loģiski uzrakstīt savas domas, izteikt savu viedokli. Es varu uzrakstīt vēstuli, eseju vai ziņojumu par sarežģītiem jautājumiem, izceļot to, ko es uzskatu par nozīmīgu un svarīgu. Es protu rakstīt konkrētam lasītājam piemērotā stilā.	Es protu uzrakstīt skaidru, loģisku tekstu atbilstošā stilā. Es varu uzrakstīt sarežģītas vēstules, referātus vai rakstus tā, lai lasītājam būtu viegli pamanīt un atcerēties svarīgākās vietas. Es varu uzrakstīt pārskatus un recenzijas gan par literārajiem, gan speciālās literatūras darbiem.

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE
Eiropas Valodu portfelis
European Language Portfolio

The European Language Portfolio for young learners (age 7-12)

GUIDELINES FOR TEACHERS

Practical Teaching Suggestions

Riga, 2007

European Language Portfolio: accredited model No. 92.2007.

Awarded to the Latvian Association of Teachers of English (LATE) in collaboration with the State Language Agency.

Web site: www.valoda.lv

The European Language Portfolio for young learners (age 7–12) conforms to common *Principles and Guidelines*.

The copyright of the title “European Language Portfolio”, the “European Language Portfolio” Logo and the standard pages in the Passport section belong to the Council of Europe.

Descriptors used in ELP are taken from IILT 1.2001 (rev. 2004), CILT 70.2006, and have been worked out by the project group according to the requirements of the National Standards.

WHAT IS

THE EUROPEAN LANGUAGE PORTFOLIO?

The European Language Portfolio (ELP) is an official document which records the language skills and the language experiences as well as the cross-cultural contacts of the owner of the portfolio.

In October of 2000, Language Policy Division, Council of Europe, took a resolution which recommended the introduction and dissemination of the ELP. A sample of the ELP was developed and piloted from 1998 to 2000. In 2001, the European Year of Languages, work on the ELP started in many European countries. At the beginning of 2004, the majority of European countries had become involved in the ELP: developing, piloting and offering the ELP to all age groups which were involved in learning languages – from the youngest schoolchild to professional technical and tertiary level students.

Latvia has developed an ELP for Adults (local version). This was developed in the Public Service Language Centre and in 2006 was accredited by the Council of Europe (accredited model No 84.2006).

The Latvian Association of Teachers of English with the support of State Language Agency has developed an ELP for Young Learners (age 7–12) My European Language Portfolio – “My ELP”.

PRINCIPLES

All ELP models adhere to certain principles and guidelines.

- The ELP belongs to the student and can be taken with them when they change schools, enter an institution of higher learning or start working.
- All the language skills are evaluated regardless of whether they have been learnt formally or informally.
- The ELP encourages life-long learning and encourages people to take responsibility for their learning and their self-assessment and evaluation.
- The ELP has been developed in accordance with the Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching and assessment.
- All models of the ELP reflect a student's progress and achievements in language learning and encompass cultural and personal contacts and experience.
- The ELP clearly shows the learning process of any language and tries to completely involve the student in this process; it also develops autonomous learning and the skills to self-evaluate as well as encouraging the student to take responsibility for their own learning.

“MY EUROPEAN LANGUAGE PORTFOLIO”

“My ELP” is an ELP developed for young language learners aged between 7–12 years. During the language learning process it can be:

- something that reflects the student's language learning experience;
- a summary of the student's language learning achievements;
- a document which can be kept by the student or by the teacher;
- an important source of information if the student transfers to another school or goes to live in another country.

The aim of “My ELP” is to introduce the student to the language learning process which will last all their lives i.e. life-long learning. “My ELP” will help students to:

- understand the importance of learning a number of languages;
- assess and motivate multi-culturalism;
- reflect upon and assess the learning strategies;
- develop a sense of responsibility for the learning process;
- expand their knowledge and understanding.

THE FUNCTIONS OF “MY ELP”

1. A Teaching Tool

“My ELP” belongs to the student. It helps students to understand the importance of learning languages and to increase their motivation, because, unlike class work, the emphasis here is not on eliminating language errors, but on highlighting achievements. By regularly discussing and deciding on learning objectives and processes, students gradually learn to take responsibility for their own learning. “My ELP” helps them to develop a conscious approach to language learning, not only in school, but outside of school, as they seek other cultural and language experiences, as well as developing learning-to-learn strategies for individual work.

2. An Assessment and Achievement Tool

“My ELP” truly makes students proud of their achievements and gives them confidence in their own strengths and helps them to find ways of demonstrating their language competency to others. “My ELP” can be a means to encourage closer links with parents.

“My ELP” contains defined language learning objectives and achievable levels, thus supporting both the student and the teacher. It has been developed as a document which is to be used on a regular and continuous basis.

THE STRUCTURE OF “MY ELP”

1. My Language Passport (Passport)
2. My Language Biography (Biography)
3. Dossier

The first page of “My ELP” contains an explanation of what the European Language Portfolio is and what it consists of. If necessary, the teacher can give the students a more detailed insight into the Council of Europe and the history of the ELP.

PART 1: MY LANGUAGE PASSPORT

The 3rd page indicates, who the owner of the “My ELP” is, and page 4 reflects the student’s language experience at the moment that they have opened their portfolios. The students should be made aware of the linguistic richness of their immediate surroundings as well as many of them have already had experience in several languages spoken in their families, among friends and classmates.

At the beginning of the school year, the student writes in their assessment of their 1st, 2nd or 3rd language skills level on page 5, making sure that they put in the date on which they have filled in

the information. They do it again in the middle and at the end of the school year. If it is necessary to assess the language skills of more than one language, additional pages can be used from the provided ones at the back of “My ELP” or additional pages can be photocopied. In order to assess their language skills, the student first needs to look at the respective pages in the Biography and fill them in (see instructions on page 15).

If a student’s language skills level exceeds A1 and A2, then the teacher can offer to extend the table and to write in B1 or even B2 in the space provided.

If the student can do most of the things mentioned in the descriptors well, they can consult the tables on pages 6–7 (the English version is on pages 8–9) and mark that they have mastered the respective level (in the table on page 5). If they can do only part of the things mentioned in the Biography, they can mark that they have reached the respective level partially (see the description on top of page 5). If they have not reached the level yet, they leave the space in the table on page 5 empty.

The last page of the Passport has to reflect the situations which are connected with either language learning or usage processes. The student writes in when they have participated in projects, excursions, student exchanges, language courses, performed on concerts, etc.

Some of the pages of the Passport can be filled in on the first day, when students are introduced to “My ELP”, and the rest will be filled in gradually as the students gain new information. The student on a regular basis will indicate their language (excluding native language, but they can compare it to that) learning achievements and cross-cultural contacts in the table. In the assessment table,

the grid for only A1, A2 and B1 is given though space has been left to insert a B2 row. As level C is meant for the highest level of language acquisition and would assume a certain level of maturity and experience in language learning, then it is not recommended that students should try to reflect this level in their “My ELP”.

PART 2: MY LANGUAGE BIOGRAPHY

In the Biography, the student gives details of their language learning experience and cross-cultural contacts, giving specific examples of when, where and how this has happened. The can-do statements in the self-assessment pages help the student to develop their learning strategies and to gain confidence about their abilities.

On pages 13 and 14 the students fill in information about one language and mark why and where the specific language is being learnt. If necessary, additional pages can be used or pages 13 and 14 can be copied, so that information about additional languages can be recorded.

In the remaining pages of the Biography the student will regularly mark the changes in their language skills and this will help them to understand and assess their language learning achievements.

At the beginning, it is recommended that after specific time periods, the Biography is filled in with the help of the teacher. The best option should be chosen i.e.:

- before or after the holidays,
- at the end of every semester,
- at the end of the school year.

The students should also regularly add samples of their best work to the Dossier.

In later years, when the students have understood the importance of “My ELP” and are ready to assume responsibility for their learning, the Biography can be filled in independently so that on a regular basis it reflects their language learning achievements. In the A2 language skills pages, there is room for three (3) review sessions. If necessary, “My ELP” can be expanded by using the additional pages or copying them.

The Biography consists of a self-assessment section, which can also be considered as a language learning journal. There are five (5) language skill sections which the students fill in as they are learning the language: listening, speaking, interaction, reading, and writing.

If the student can do all the things mentioned in the skills descriptors, they colour in the whole circle, if they can do only some of the skill, they colour in part of the circle.

As the students analyse specific language skills, these can be discussed in their native language, and the teacher can help by giving specific examples in the foreign language:

Interaction: A2 “I can ask and answer simple questions about familiar topics (weather, hobbies, music...)”

The teacher asks, “*What is your favourite pop group?*”
Possible answers, “*My favourite group is Brainstorm.*”

Working with language skills the student can:

- learn according to the teacher’s syllabus, reviewing from time to time the definitions of the language skills and recording which ones have been learnt;
- choose some specific objectives, and come to a consensus in what time period these skills have to be mastered (if it is possible, they can be displayed as posters on the classroom wall).

“My ELP” has been supplemented by Companion Volume – a translation of My Language Biography in English. The student can choose which language they will use to complete the self-assessment. It would be simpler to use the Latvian text as it is important that the student can read the text and understand the main idea, not that they can describe the skill in a foreign language: *“I can read and understand the key points in some real things like newspapers and magazines”*.

But, at the same time, if the students have a good command of the foreign language it would be more interesting for them to use these pages in the foreign language. It is planned that additional language skills pages for other languages will be added to “My ELP”.

PART 3: DOSSIER

For the younger primary school students, the Dossier is the most important part of the “My ELP”. Starting work with “My ELP” it is necessary to decide together which examples of work will best reflect the progress of language acquisition. In the Dossier, the children can put in:

- especially important class and homework pieces;

- the student's own prepared tasks and questions;
- drawings which illustrate their achievements (e.g. vocabulary learnt);
- thematic word lists;
- records of stories and books that have been listened to or read;
- letters to friends (e.g. email printouts);
- the words of songs and poems;
- photographs (e.g. travel);
- project work or summaries of them;
- analysis of language learning strategies;
- audio/video/DVD recordings.

It is recommended that students do not only put in the Dossier examples of their best work but that they are encouraged to re-write, improve their school work and only then to put it in the Dossier.

It is also recommended that (before the holidays or once a month) there is an exhibition of the work in the Dossier or a class discussion (or in pairs or groups) is organised so that the students can justify their choice of samples.

HOW TO WORK WITH "MY ELP"?

We recommend familiarising yourselves with "My ELP" at the beginning of the school year and discussing:

- the importance of "My ELP" as it reflects language learning achievements which will open the door to Europe for the student;

- the students' experience with using languages;
- the students' experience with meeting people from other cultures;
- the students' travel experiences;
- how students learn foreign languages;
- what is the best way to learn a foreign language;
- what the students have already learnt/know;
- what the students will learn in foreign language lessons;
- how "My ELP" can be used in the learning process;
- show the students some examples of completed "My ELP".

The class can discuss all three parts of "My ELP", its structure, as well as fill in some or all of the pages of the Passport.

The students should understand that:

- "My ELP" belongs to them;
- during the school year, either they or their teacher can look after it;
- they can keep copies of their best work in it as well as record their achievements as they learn a language;
- "My ELP" will help the student to understand their progress as they learn a language;
- they can show it to other people as an example of their language skills;
- they can take it with them if they transfer to another school or go to live in another country.

There are several ways of how to work with "My ELP". The teacher chooses the best and most suitable method for their students.

At first by becoming familiar with the requirements of the Passport and then encouraging the students to assess their language competence and specific language skills levels looking into the Biography and highlighting the language learning objectives; then students could be asked to look at the self-assessment grids and after that to clarify, which materials to put in the Dossier. Then return to the Passport and assess their language competences and level filling in the assessment tables and page 5.

To start with the Dossier, asking students to keep their best work. After a while when the students have become used to updating their Dossier, to research the Biography, helping the children to assess their own progress and to think about the aims of language learning in the Biography and only then students fill in the Passport. The teacher explains that the students can develop their linguistic identity by filling in the self-assessment grid (this method could be the most appropriate for students in the younger classes).

In short to familiarise themselves with all the parts and to fill in what they can do and then during the academic years to draw attention to specific details and sections.

“My ELP” gives also suggestions how to better develop each of the language skills and better understand others or express oneself. These pages (26 and 27) that make the students think of different language strategies should be drawn attention to in class as well.

The teacher can think about which class activities would help the students to become involved in assessing their own achievements vis a vis language learning as well as the teaching process i.e.:

- discussions centred around the objectives reached and then to formulate new objectives;
- pair and group work (e.g. preparing work to present to the class) and evaluation of this work;
- self-correction/assessment and peer-correction/assessment of homework;
- preparation of tasks and questions about the material to be learnt;
- methodology choices e.g. how better to learn vocabulary;
- how to choose class and homework material etc.

SELF ASSESSMENT GRID

		A1	A2
UNDERSTANDING	Listening	I can recognise familiar words and very basic phrases concerning myself, my family and immediate concrete surroundings when people speak slowly and clearly.	I can understand phrases and the highest frequency vocabulary related to areas of most immediate personal relevance (e.g. very basic personal and family information, shopping, local area, employment). I can catch the main point in short, clear, simple messages and announcements.
	Reading	I can understand familiar names, words and very simple sentences, for example on notices and posters or in catalogues.	I can read very short, simple texts. I can find specific, predictable information in simple everyday material such as advertisements, prospectuses, menus and timetables and I can understand short simple personal letters.
SPEAKING	Spoken Interaction	I can interact in a simple way provided the other person is prepared to repeat or rephrase things at a slower rate of speech and help me formulate what I'm trying to say. I can ask and answer simple questions in areas of immediate need or on very familiar topics.	I can communicate in simple and routine tasks requiring a simple and direct exchange of information on familiar topics and activities. I can handle very short social exchanges, even though I can't usually understand enough to keep the conversation going myself.

SPEAKING	Spoken Production	I can use simple phrases and sentences to describe where I live and people I know.	I can use a series of phrases and sentences to describe in simple terms my family and other people, living conditions, my educational background and my present or most recent job.
	WRITING	I can write a short, simple postcard, for example sending holiday greetings. I can fill in forms with personal details, for example entering my name, nationality and address on a hotel registration form.	I can write short, simple notes and messages relating to matters in areas of immediate needs. I can write a very simple personal letter, for example thanking someone for something.

		B1	B2
UNDERSTANDING	Listening	I can understand the main points of clear standard speech on familiar matters regularly encountered in work, school, leisure, etc. I can understand the main point of many radio or TV programmes on current affairs or topics of personal or professional interest when the delivery is relatively slow and clear.	I can understand extended speech and lectures and follow even complex lines of argument provided the topic is reasonably familiar. I can understand most TV news and current affairs programmes. I can understand the majority of films in standard dialect.

UNDERSTANDING	Reading	I can understand texts that consist mainly of high frequency everyday or job-related language. I can understand the description of events, feelings and wishes in personal letters.	I can read articles and reports concerned with contemporary problems in which the writers adopt particular attitudes or viewpoints. I can understand contemporary literary prose.
	SPEAKING	Spoken Interaction	I can deal with most situations likely to arise whilst travelling in an area where the language is spoken. I can enter unprepared into conversation on topics that are familiar, of personal interest or pertinent to everyday life (e.g. family, hobbies, work, travel and current events).
		Spoken Production	I can connect phrases in a simple way in order to describe experiences and events, my dreams, hopes and ambitions. I can briefly give reasons and explanations for opinions and plans. I can narrate a story or relate the plot of a book or film and describe my reactions.

WRITING	I can write simple connected text on topics which are familiar or of personal interest. I can write personal letters describing experiences and impressions.	I can write clear, detailed text on a wide range of subjects related to my interests. I can write an essay or report, passing on information or giving reasons in support of or against a particular point of view. I can write letters highlighting the personal significance of events and experiences.
---------	--	---

		C1	C2
UNDERSTANDING	Listening	I can understand extended speech even when it is not clearly structured and when relationships are only implied and not signalled explicitly. I can understand television programmes and films without too much effort.	I have no difficulty in understanding any kind of spoken language, whether live or broadcast, even when delivered at fast native speed, provided. I have some time to get familiar with the accent.
	Reading	I can understand long and complex factual and literary texts, appreciating distinctions of style. I can understand specialised articles and longer technical instructions, even when they do not relate to my field.	I can read with ease virtually all forms of the written language, including abstract, structurally or linguistically complex texts such as manuals, specialised articles and literary works.

SPEAKING	Spoken Interaction	I can express myself fluently and spontaneously without much obvious searching for expressions. I can use language flexibly and effectively for social and professional purposes. I can formulate ideas and opinions with precision and relate my contribution skilfully to those of other speakers.	I can take part effortlessly in any conversation or discussion and have a good familiarity with idiomatic expressions and colloquialisms. I can express myself fluently and convey finer shades of meaning precisely. If I do have a problem I can backtrack and restructure around the difficulty so smoothly that other people are hardly aware of it.
	Spoken Production	I can present clear, detailed descriptions of complex subjects integrating sub-themes, developing particular points and rounding off with an appropriate conclusion.	I can present a clear, smoothly-flowing description or argument in a style appropriate to the context and with an effective logical structure which helps the recipient to notice and remember significant points.
WRITING		I can express myself in clear, well-structured text, expressing points of view at some length. I can write about complex subjects in a letter, an essay or a report, underlining what I consider to be the salient issues. I can select style appropriate to the reader in mind.	I can write clear, smoothly-flowing text in an appropriate style. I can write complex letters, reports or articles which present a case with an effective logical structure which helps the recipient to notice and remember significant points. I can write summaries and reviews of professional or literary works.

